

„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja za pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana za družabnike polit. društva „Soča“:

Vse leto f. 4.—
Pol leta „ 2.—
Četrt leta „ 1.10

Za nedružabnike:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici pri Paternollju in Soharju; v Trstu v tobakarnicah „Via del Belvedere 179“ in „Via della caserma 60“

SOČA

Pri oziornih plačju za navadno ristopno vrsto:

8 kr., če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 krat
6 „ „ „ 3 krat.

Za večje črke po prostoru in vsak pot 30 kr. za kolek.

Naročniki in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredniku: Viktorju Dolencu v Gorici, Con. del Cristo 186 blizu živinskega trga kjer se nabaja tudi upravnštvo. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnika znižajo, ako se oglase pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Uradno poročilo o ljudskem šolstvu na Goriškem.

(Konec)

„Stroški za poduk na ljudskih šolah so znašali 101.608 gl., od teh spada 37.000 gl. samo na gradišćanski okraj.“

„Mestne šole v Gorici se vzdržavajo samo na občinske stroške. V gradišćanskem okraju dobiva za vzdrževanje poluka na javnih ljudskih šolah Gradišće 1762 gl. 25 kr., Ogled 189 gl., Ajello 83 gl. 94 kr. iz deželne šolske zaklade, Tržič i Ronki 528 gl. iz bratovščinskega zaklade, Romans 350 gl. iz Spangnerjeve ustanove, toda s pogojem, da mora s tem duhovnega učitelja plačevati. V goriške okolice šolskega okraja prejema samo Kanal 136 gl. 50 kr. iz dež. zaklade. V mežanskem okraju plačuje dež. šolski zaklad vsako leto 655 gl. v podporo šolam v 6. določenih krajih in v tolnuskem okraju 409 gold. 50 kr. v 3 krajih.“

„Detišnice so bile v Gorici 4, 3 vzdržuje občina, 1 je privatna. Vse štiri so v takim stanju, da nobena ne zadostuje zahtevam, katere tirjamo od teh za ljudsko vzgojo tako za umeit. h institutov.“

„Sirotišnica Contavalle vziva stipendij 33.423 gl. ter precej dobro podučuje otroke v elementarnih predmetih in v domačih delih. L'istituto dei fanciulli abbandonati, katerega vzdržujejo občina, blagajnica društva pubblica beneficenza, čisti dohodki javne tombole in dobrotni doneski, polučuje 50 sirot v rokodelstvu ter je izpušča stoprv tedaj, če si morejo sami kruh služiti ali če najdejo delo pri poštenih ljudeh.“

„C. kr. učiteljsko izobraževališče je v veliki zadregi zaradi prostora, dokler se Wendenberško poslopje ne prezida, kakor se nameruje. Da se je našel prostor za III. razred, se je morala soba prezidati in učni pripomočki se morajo spravljati v jako mali učiteljski zbornici.“

„V začetku šolskega leta je bilo 32 pitomcev (13 v prvem, 8 v drugem, 11 v tretjem razredu — mej temi 15 Italijanov, 17 Slovencev), od katerih je 25 uživalo državne stipendije (in sicer 2 celo, 12 polovico, 10 četvrti del).“

„Nravno vedenje i napredek sta bila zadovoljiva, posebno slovenskega oddelka II. razred je tako vrl, da

vzbuja najboljše nadeje. Praktične vaje predpisane pitomcem III. razreda so se pokazale kot jako koristne in uspešne.“

„Izkušnji zrelosti se je podvrglo 10 pitomcev III. razreda in 1 externist, 9 (4 Italijani in 6 Slovencev) jih je prejelo spričevalo zrelosti, 1 je bil na pol leta reprobiran in 1 je mej izkušnjo odstopil.“

„Pomanjka:aju učnih pripomočkov se je delomo prišlo v okom z darili ministerstva in s prično porabo v ta namen dovoljenih 400 gl.; toda veliko še manjka in kar neogibno potrebnega, posebno za zemlje- i prirodopisni poduk; izposojevanje iz zbirke tukajšnjih srednjih šol je pa jako neprijetno.“

„Vsi učitelji so kar najvestneje izpolnivali svoje dolžnosti. Na slovenskem oddelku je poduk motila daljna bolezen glavnega učitelja Budala, kateri tudi po preteku dopusta za okrevanje mu odločega nij mogel vseh svojih šolskih ur prevzati.“

„Enako učiteljsku narodno-paralelna vadnica je štela 504 učencev. Obiskovanje je bilo redno razen 1. razreda ital. oddelka ob zamskem času, ker se je valed slabe obleke mnogo otrok prehladilo, tako da so šole morali zanemarjati.“

„Nedeljsko in prazniško ponavljalno šolo je obiskovalo 33 rokodelskih učencev precej redno i s povojnim uspehom.“

„Na privatnem izobraževališči za učitelje v usulnskem samostanu se podučuje v italijanskem jeziku; učita se tudi nemški i francoski jezik.“ Podučevalo je 6 nun 27 kandidatinj (20 v prvem, 4 v drugem, 3 v tretjem letu), po narodnosti je bilo 25 Italijank i 2 Slovenki. Peterorazredna vadnica je imela 234 učenk.“

„Učiteljski izpit za ljudske šole je delalo 52 kandidatov, 39 moških, 13 žensk; pa 3 so odstopili še pred ustnim izpitom. Moških je bilo 28, ženskih 7 potrjenih. Prejeli so

spričevalo N.o I	1 kandidat,	—	kandidatinje
„ II.	7 „	4 „	„
„ III.	20 „	3 „	„

Izkušnje za meščanske šole nihče nij delal.

Napredovalni kurs za ljudskih šol učitelje se je pričel 23. sept. ter je trajal do 31. oktobra. Poklicanih je bilo 13 slovenskih i 10 italijanskih ljudskih učiteljev; zadujm sta se dva prostovoljno pridružila; enemu slovenskega oddelka se je zaradi nemarnega o-

*) Slovenski je, to se ve da nepotreben! URED.

biskovanja donesek za živež ustavil. Učili so samo učitelji učiteljskega izobraževališča.“

Dopisi.

V Gorici 16. avg. (Naš prepis.) Čuden boj so proti nam začeli na Goriškem nekateri gospodje; menimo da bude skušnja učila, da ta boj nij koristen posebno, stanu no, kateri se je tega boja najboljše poprijel, češ da varuje interese katoliške vere. Če se reči na dno pogleda, priti se mora do spoznanja, da je za vsem šundrom skrita osebna zalava, katera tako znači, da je z patrijotizmom v nekaterih slovenskih krogih jako na slabem. Mnogo se more grešiti na Slovenskem po krivem uplivu, dokler narod ne stopi na svoje lastne noge; zatorej pa se je ukoreninila v slovenskih prvaških krogih misel, da prosti narod je le materijal ali lestvica, po kateri si morajo pomagati nekateri doktorji do blagostanja in dostojanstva. Neovržljivo smo dokazali v prvih letošnjih številkah „Soča“, da niti odbor niti društvo „Soča“ nij bilo krivo razprtije, ampak da so razprtijo zakrivilili nekateri gospodje nasprotnne stranke, ne vemo sicer če iz hudobije ali iz pomanjkanja vsacega takta.

Kaj so prav za prav gospodje dosegli s tem, danes še ne moremo reči, le toliko smo si v svesti, da se bo njih lastna pregreha pred ali pozneje nad njimi samimi maščevala. Mogoče je, da bo narol mej borbo kaj škoda trpel; a na vse zadnje mora zmagati pravica reč nad sebično in zdrava načela morajo podreti tudi pri našem narodu, če se hoče povzdigniti do one stopnje, na kateri stojé drugi narodi.

Kedor narodu to ovira nij njegov prijatelj, ampak hoté ali nehoté tlačitelj njegov je, ker ga tira v propad. Naši nasprotniki narod slepijo s tem, da mu pravijo, da liberalni Sočani hočejo narolu vero vzeti itd. V podporo te trlitve preiskavali so možgane in obisti nekaterih Sočanov.

Predobro poznajo inteligentni Slovenci na Goriškem namere naših nasprotnikov, vendar pa jih prosti narod ne more tako poznati in zaradi tega se nam zdi potrebno, da še enkrat spregovorimo resno besedo z našimi nasprotniki.

LISTEK.

STANIČEVI SPISI.

(Nadaljevanje.)

To so Staničevi slovenski spisi. Mej nemškimi so najznamenitejši:

1. „Die Wallfahrt der Taubstummen auf den heil Berg bei Görz am 21. Juni 1844.“ V veliki 4ki, 8 str. Iz nobenega Staničevega spisa nam ne odseva njegovo blago, za trpeče človešvo tako globoko čuteče srce i ves njegov plemenit značaj tako jasno kakor iz te male knjižice; ž ujo je Stanič samemu sebi postavil najlepši spomenik.

2. „Gefühle einiger Taubstummen vorgetragen bei Gelegenheit der am 9. Sept. 1844. im Werdenbergischen Schulgebäude in Görz abgehaltenen Prüfung der Taubstummen.“ V 8ki, 4 str.

3. „Kurzer Bericht über den Görzer Verein wider die Thierquälerei und Einladung zum gefälligen fernem Beitritte.“ V Gorici 1846, v 8ki, 7str.

4. Spomina vredno je tudi nekoliko nemških in italijanskih okrožnic, s katerimi se je posebno duhovščina vabila, da naj se zanima za gluhoneme ter da naj, kolikor moči, pomore tem sirotam. Pozabiti ne smemo dalje nemških pesmaric (Normalschulgésangsbucher), v katerih je Stanič sebral vse nemške pesni;

kar jih je šolska mladina o različnih priložnostih pela. Meni ste znani dve izdavi, ena iz leta 1822., druga iz nekoliko pozneje dobe.

Konečno ponatisnem še eno boljih Staničevih pesnij: „Hvala vinske trte.“ Bleiweiss nam v svojem koledarčku za l. 1856. pripoveduje, kaj je Staniča nagnilo, da je to pesen zložil. „Novice“ so v 3. listu l. 1843. ponatisnile čuo Staničevih pesnic ter se v posebni opombi prijazno spomnile veselega pevca; baš v tistem listu pak je bil natisnen prvi Vrtovčev spis: „Vinske trte hvala.“ Staniča je pa i novičarjevo priporočilo genilo, i Vrtovčev spis ga je navdušil tako, da je „Novicam“ poslal sledečo pesen z besedami: „Vas prijazni spomin me je mojstra-skaza v pesništvu tako nadušil, da sem se še enkrat spravil na Pegaza; sprejmite to drobtinico blagovoljno, pa ne sodite jo preojstro, zakaj pojem le, kakor mi srce veli; ušesa so mi edino merilo, in slovnica mi ni zmiraj v glavi, kakor bi mi mogla biti.“

Hvala vinske trte:

Slišal sim, tertica, undan hvaliti
Tvojo dobrotljivo žlahno lastnost.
Pesem tud jest ti želim pokloniti,
Močno pa vstavlja me siva starost.
Dvajsetkrat tri ino zraven deset
Štejem življenja preteklega let.

Stvarnik je tebi šibkost soer odmenil,
Dal ti pak čednost, ki vredna več je,

Jest tud šibak — sim pa vender le sklenil,
Kakor pomorem povzdigniti te.
Bom soer le vstarene strune glasil,
Morda pa močniga pevca zbudil.

Nimaš ko Evino drevo lepote,
Ktero že prvi je človek častil!
Poj-m pa tvojiga grojzđja dobrote,
Sladko je Noe že vinčice pil.
In že Melhizedek zidal oltar,
Kruha in vina prinesel je v dar.

Kakor nar žlahuši sad so kazali
Mozesu daleč poslani možje:
„Grozđje, lej! tako je tam, so mu djali,
Kjer nam dežela obljubljena je!“
Tako se clo zemlja v pušavi časti,
Ki te, precenjena terta! rodí.

Vino — prav' pisano — serce st'ri veselo,
Šibki in trudni se z vinam krepčá,
Kak bi brez vina veselo se pelo?
Tudi bolniku se kapjica dá.
Pavel že zdavnaj je Tita učil,
Sladko brez skerbi naj bince bi pil.

Tebe lepo so že nekđaj hvalili,
Revno če tudi le drevce si,
Vino so sveti možaki že pil,
Vino vsakteriga serce zbudí.

Pred vsem moramo občinstvu predočiti, česar nas dolžijo naši nasprotniki v „Glasu“.

Od prvega začetka očitati se nam, da smo ne-spravедljivi; kmalo za tem, ker se jim to ni zlelo zdatno, da smo nasprotniki kat. vere, in novejšega časa so se eno pametnejšo iztahtali, čujte kaj:— da smo v zvezi z vlado.

Mislili so si menda, ker dva konja ne vlečeta, treba še eno tretje klevse na pomoč vpreči, oblatimo jih do dobrega, da zginejo iz pozorščca, po tera bomo sami orali, kakor se bo nam zdelo.

Na prvo in drugo očitbo smo uže večkrat odgo-vorili in to ne z frazami, ampak z dokazi, katere nam nij nihče ovrigel; če se danes še enkrat oziramo na pretečeno, to storimo le zaradi tega, ker nam je danes položaj naših nasprotnikov še bolj jasen, nego nam je bilo od prvega začetka.

Začnimo tedaj sè zgodovino našega društva „Soča“. Kedo je bil temu društvu ustanovnik? Gotovo tudi glavni „posvetni“ faktorji zdaj „Soči“ nasprotnega društva in lista. Kedo more resnico ovrčiti? Leta 1869/70 smo tedaj bili vsi združeni v „Soči“; rodo-ljubje iz celega Goriškega brez razločka stanu so bili družabniki „Soče“ in nihče nij tožil društva, da je brezverno itd.

Leta 1870 je prišlo društvo po predsednikovi ne-previdnosti v neko kolizijo z državnim pravdnikom; predsednik društva, dr. Tonkli se zagovarja italijansko na sramoto celemu odboru in društvu. Kmalo za tem je nastopilo Giskrovo ministerstvo in prav v tej dobi odstopi predsednik in 2 odbornika (vsi trije na čelu „Gorice“) in s tem pravijo društvo v take zadrege, da je bilo blizo propada, če ga ne reši pogina sedajšji predsednik.

Ravno to leto so bile volitve za deželni zbor; „Soča“ postavi kandidate, kateremu početju je bil Tonkli nasproten, ker je hotel, da se osnuje poseben volilni odbor. Še le ko je videl, da nij tako mogočen kakor se mu je dozdevalo, pribeži pod krito „Soče“ a prekesno je bilo; skoro povsod je „Soča“ zmagala sè svojimi kandidati; le s Tonkli-jem je propala. Prav pri tej volitvi sta v kmetijskih občinah goriškega gla-varstva slavno zmagala Lavrič in Faganel proti vlad-nima kandidatoma Pino-Marušič.

Interesantno je vedeti, da soisti duhovni posebno agitirali za vladna kandidata. Dr. Tonkli, kateri se nekoliko časa nij prav nič zanimal za „Sočo“, videč po izidu volitev, da to društvo vendar ima mnogo u-pliva učeželi, se jame zopet interesirati za „Sočo“; 23. februarja 1871 pride k občnemu zboru in kandiduje za odbornika; a proti njemu zmaga dr. Jakopič. To ga strašno razjezi; piše pismo tedajšnemu uredniku „Naroda“ v katerem nekatere gospode od „Soče“ prav očrni in na to so romali oni dopisi v „Slov. Narod“, na katere se on nanaša zdaj v „Glasu“, kudar hoče dokazati, da je bila uže tistokrat neka stranka močno nejevoljna proti „Soči“. Ti dopisi so zasramovali vse one narodnjake, ki so politično društvo „Soča“ rešili propada, ter nastopili pot odločne borbe za pravice slovenskega naroda na Goriškem. Kdor te dopise po-zna in jih primerja dopisu v 19. itd. števil. letošnjega „Glasu“ zapazil bodo skoro nekoté, da oni in ta morajo biti iz enega in tistega peresa. Sicer smo tudi prepričani, da je nam nasproti g. dr. Tonkli pismo onih dopisov leta 1871. v „Slov. Narod“. To je tedaj „podkovani“ fak-tum, katerega nam ne bode nihče ovrigel. O ravno tistem času so se čitali strastni napadi na „Sočo“ dru-štva in list v „Novicah“; kedo nij na prvi pogled spo-znal, da si v „Novicah“ srce hladi oni fvladni sloven-ski kandidat, katerega je uboga „Soča“ spodrinila.

To sta bila tedaj dva glavna šuntarja p. oti „Soči“. Tem se pridruži še tako zvaau „mlada kurija“, to so

nekateri mlajši in viši duhovni, jih bo kakih 5 ali 6. Ta mlada kurija je pri volitvah podpirala vladna kan-didata, to je notorično, z vsem uplivom, po katerem si je v resnici pribila nekoliko duhovnov iz dežele, pa vsa ta pamot se je skazala nezadostna. (Dalje prih.)

V Gorici 20. avgusta. [Izv. dop.] Tukajsajo e. k. kmetijsko društvo je razposlalo letos vsem svojim slo-venskim članom slovenska društvena pravila, kakoršnih še nij imelo dozdej — ker je štelo premalo slovenskih društvenikov. To društvo je zares jako važno v naši deželi, ker ima izdaten upliv pri vladi, kedarkoli gre posebno za kake podpore, ki se podeljujejo za povzdigo našega kmetijstva.

Ono je mnogo pripomoglo, da smo dobili deželno kmetijsko šolo, kakor še vedno priporoča in po-reduje, da se ta šola tudi iz državnega zaloga podpira. Po priporočilu kmetijskega društva in po njegovem na-vetu dobivajo občine na Krasu vsakoletne podpore za prepotrebne nove vodnjake in za pozogovlanje kraških golih reber. Ono skrbi kokkor za povzdigo živinor-je in planinarstva, toliko za pospeševanje in izboljšanje vinoreje, in vsak nepristranski mora priznati, da je prizadevanje društva pod sedajnim volstvom ne samo jako živo in marljivo, ampak tudi zadosta uspešno. Zato pa ni bilo želeli, da bi vsi naši boljši posestniki in drugi možaki, kateri se zanimajo za kmetijstvo, pri-stopili k temu velevažnemu društvu, da bi se ouo o-močnelo in da bi bila naša stran v njem dostojno zas-topano.

Mej sebojoo mrzenje mej Slovenci in Italijani, ke-dar gre za povzdigo materialnih koristij, je ne samo nespametno, ampak celo škodljivo in v tem prim-rljaj posebno za nas; kajti vlada pozvedava o vseh našega kmetijstva dotikajočih se zadevah mnenje kmetijskega društva. Če smo tedaj slabo v društvu zastopani, ima naš glas tudi primerno majhno veljavo in zaradi tega naše koristi zaostajajo za onimi italijanske strani.

Zadnja leta smo začeli goriški Slovenci vsestran-sko napredovati; hajd lotimo se napredka tudi v kme-tijstvo, katero nas skoro izključivo živi! Saj tako radi pvdrijam, da nas je dva tretjini Slovencev na Goriškem, italijanov pa samo ena tretjina in tožimo, da nas vlada v javnih zastopih zanemarija. V kmetij-skem društvu pa, v katero se vsi sposobni poštenjaki za prav majhno plačilo radovoljno sprejemajo, nas je menda še ne desetina in dosledno smo tudi v njego-vem odboru primerno revno zastopani. V ta javni zas-top, kojega glas je v prav mnogih nuše materialno stanje zadevajočih vprašanjih merodajen in izdaten, si sè svojo lastno nemarnostjo pot zapiramo.

Kmetijsko društvo izdava dva kmetijska lista, e-nega italijanskega in enega slovenskega. Primerjajmo jo po njihovi obliki, obsežku itd. ali ne bomo Slovenci zarudeli zaradi slovenskega lističa? In vendar smo tega prav sami krivi in nemoremo našim sodoželanom prav čisto nič očitati. Njih je mnogo v društvu in mnogo plačujejo tedaj tudi pravico do večjega, dostoj-no vredovanega lista. Sè slovenskim listom pa nam skoro kažejo, ka bi nam radi bili pravični, ako bi mi sami hoteli. Zdravimo se!

Prve dni prihod. meseca septembra se začne na tukajšnji kmetijski šoli dveletni tečaj podučevanja. Šola ima zdaj lepa in primerna posostva, in uže precej bo-gate zbirke kmetijskih strojev in naj novejšega orodja. Tudi svojo živino raznih plemen boče dohila. Nadejati se je tedaj bolje uspešnega in posebno praktičnejšegapodu-čevanja, nego je dozdej moglo biti. Razpisanih je 12 ští-pendij za dijake te šole po 80 gld., katere podeluje naš deželni odbor. Kedor hoče sprejet biti v kmetijsko šolo, mora dokazati, da ima vsaj 15 let, da je dobre-ga нравnega zadržanja in da je z ugodnim uspehom dognal spodnjo realko ali spodnji gimnazij. Kedor nij kencal tah šol se sprejme le tedaj, ako ga vodja do-tičnega oddelka po primernem izpitu sposobnega spozna.

Šola se začne septembra meseca zato, ker je ta-krat najprimerniši čas za podučevanje v vinoreji in ker se bodo dijaki potem tudi lahko deležili poskušanj tu-kajšnje enologične postaje.

Naj bi posebno naši srednji in večji posestniki pošiljali tiste svoje sinove v kmetijsko šolo, katere mislijo za gospodarje na domu obdržati.

Deželni odbor je podal vladi prav nujno prošnjo, naj bi se za letos zaradi kolere, katere uze tu pa tam v naši državi razsaja, opustile vojaške vaje, katere bi se imeli po napovedi v kratkem začeti okoli Postojne. Kl.

*) Sicer pa tudi Italijani nijmajo kaj posebnega, razun če v poštev jemljemo neredno izhajanje njihovega lista, URED.

Iz doljnih Brd 18. avgusta. [Izv. dop.] Znano je, da spada pod okrajno glavarstvo v Gradišči šest slo-venskih občin, namreč: Medana, Biljans, Dolenja (v Brdih) in kraške občine Devin, Dohardob in Opatjeselo. Razpravljalo, govorilo in pisalo, se je večkrat, da bi se te občine goriškemu polit. okraju pridružile, in bi tako narodne razmere slovenskih občin bile poravnane. Ali žalibog, te želje so bile prešlišane in nij upa, da bi se uresničile. Zaradi tega pa ne smemo obupati, pa tudi ne rok križem držati. Postave so za vse na-

rode v Avstriji enake (!), presvitli cesar je, ko je po-stave podpisal zagotovil enake pravice vsem narodom. Po takem smemo trjajati, da nam slavno glavarstvo vse slovenske dopise po slovenski rešuje. To se pa dan-danes ne godi. V nujnih zadevah je treba v drugem, nego v domačem jeziku dopisavati, ako se hoče imeti rešitve, ker gradščansko glavarstvo slovenske vloge ra-ko pod klop meče, ali se nes-je kakemu nezanesljí- vemu tolmaču, ki slovenski jezik za silo lomi, da jih raztolmači. Gori omenjene slov. občine plačujejo več tisoč skupnega davka in stajajo mnogo tisoč duš, in vendar nijmajo niti enega uračnika pri glavarstvu, ki bi bil zmožen slov. jezika. G. gavar bi mogel, ako uže hoče vsem strankam pravičen biti, na to delati, da bi dobil vsaj enega slov. jezika zmožnega uradnika ki bi se slov. strankami v njih jeziku občeval.

Enaka se godi v šolskih zadevah. Vse te občine, ki spadajo pod okrajno šols. svetovalstvo v Gradišči in plačujejo 25% doklade za šolo nijmajo kakor eno samo redno šolo 4 vrste. V novejšem času spadajo te občine kar se tiče nadzorstva pod goiški okraj. šolski svet, kar se tiče drugih rečij pa pol Gradišče, tako da nijmo ne Slovenci ne Lahi. Kedor plače ta ukazuje, t-daj zahtevajmo upeljanje rednih narodnih šol v Brdih, kor uže plačujemo; trjajmo postavno e-nakopravnost pri e. k. glavarstvu, slohimo se in bo-rimo se za narod, koji trpi, da ga rešimo pogina, kajti slovenski j-z-k peša v naših krajih, kram'ja se v ptujem jez-ku, ker je boljše „nobel“. Ne spite, da v skušnjavo ne padete, milega materinega jez k ne zatajate.

Priporočam Vam slovenski dijaki, ki Vas je vsaj ena peščica iz Brd, da sedaj ko boste domov priro-mali na počitnice, da na vse kriplje delate za narod, da nandušite domačine za naš ubogi narod, koji je zani-čevan. Vi ste up naroda, in ga lahko osrečite, pa tudi pogubiti, ako ste mlačni. Na maji italijanski smo tedij „avantgarde“ proti italijanizmu. Od „avantgarde“ je odvisna zguba a.i. zmaga. Ako se bodete dobro borili, bo lemo zmagali in narodni duh se boče vedno boljše širil v naših krajih. Počasi pridemo do svrhe, ako smo zložni.

Tudi vi kraški občinarji, pol Gradišče spadajoči, posnemajte svoje sosede, zdramate se, s.v. Kraševci ste po slov. svetu znani kot narodnjaki, ne udajte se in združimo se, da bodemo skupaj postopali proti sovragu našega naroda in gotovo bomo zmagali.

Iz Štanjela na Krasu 16. avg. [Izv. dop.] Preotožno mi je srce, ko se ozrem po naravi, ko plava oko po polji, ki bi imelo boremu ratarju povrnoti neizrečeni trud stotero ter napolnitim žitnice z rumenim žitom, kleti z moč i nado vlivajočim vinom.

Vse poparjeno, suho, pustó, široke razpoke po travnikih zdijo se mi, ko da bi imeli ti ustna odprta i klicali skrepčevalnega dežja iz neba. Ali burja naj-večja sovražnica dežja piše neprenehljivo i nam od-jemlje vsako nado. Pa da bi bilo v tem obziru pri nas za ljudi i žival kaj boljše priskrbljeno! Naši obči-narji se uže tako stvarjeni, da se ne ognejo vodi dok-ler jim ta v grlu ne teče, da o starešinstvu molčim, kateremu je blagostanje vaščanov deveta briga, samo da se njim dobra godi. Imamo v Štanjelu namreč en vodnjak, v katerega voda izvira i mislum da je ta zadnji izvirek na goriškem Krasu. Puščal je ta uže več časa, ker so ga namreč pri zadnjem popravljani skazili mesto zboljšali. I našim ljutjem nij prišlo na misel, da bi pred silo tej stvari okom prišli. Ne, še le sedaj ko jim je daleč od Vasi po vodo hoditi, pri vsem tem da v zgorej omenjeni vodnjak iz izvirka še zmi-rom voda curlja, ob enem pa tudi izpušča, sprévideli so svojo abotno pozabljivost.

Nič boljšega nij za živino v Štanjelu preskrblja-nega. To pa nij samo Štanjelcem v kvar. Kakor je znano, pelja skozi Štanjel več glavnih cest, po ka-terih se veliko sè živilijo vozari. I kaj mislite da je v stanu popotui svoja živinčeta v Štanjelu napojeti. Kaj še? Imamo kal ravno pri cesti; ali ta pušča, pa itako da o vsaki najhni suši moramo v pol ure oddaljeni kal goniti, živino napajat. Pa se ve da naše starešinstvo raje uže več nego sto let na-vadne steze prepoveduje, kar se v njegovo področje ne spada, kakor da bi se brigalo za toliko potrebna stvari, katere so mu vedno pred nosom. Očitati se mi bo znalo da bi polvzetje kal dobro urediti veliko stalo? Na to odgovorim jaz: Kaj nij ministerstvo vsako leto, toliko denara dovolilo, za napravo i poboljšanje o vod-njakov na Krasu?

Reš se je govorilo; da so so se uže pre nekaj leti prošnje oddale v ta namen na dot čno mesto, pa reči moram jaz sè vse pravico, da ne s povoljnimi razlogi. Kajti zadnji so tako tehtni da se ne bi vlada spoznavši in zaslíavši je niti trenotek obotavljala sè svojo podporo.

Sicer pa nij še zdaj prepoznó: ako ne ostanejo moje besede pri Vas dragi občinarji — besede v pi-jučega ali po domače receno bob v steno. Na poče tedaj, po besedah sv. pisma: Pomagaj si sam i jaz ti bom pomagal.

Tedaj vendar hoče biti enkrat kunštni doktor ju-nak inštaliran. Bog daj norcem pamet, mislil sam si ko sem bral originalno povabilo društva „Gorica“ to je Janakovo. Gospodje kdor dela proti deželi, nij

Nimaš lepote, ponižno živiš,

S sadam pa svojim dost dobriga st'riš.

Pozno začenaš bersti poganjati,
S perjem pokrivaš svoj ljubljni sad;
Nočeš se v cvetni lepoti kazati,
Nočeš ko drugi v nji hvale iskati!
Ti si, kot v pismu besede rekó:
„Vsakú po sadji spoznaval se bo.“

S pertenci zvesto se germa oklanjaš,
Ki v podporo je tebi bil zbran,
Težka se grozdja na njega oslanjaš,
Dok ne približa se terganja dan.
Tačas se grozdje na souč zori,
In kar je živiga, se veselí.

Terta s sladkostjo si svet veselila,
Vdaj se pokoju, ker jesen je tle,
Šibkim in starim in trudnim, si bila
Moč in tolažba in pa veselje.
Zime pokoja naj se veselí!

Mirno počivaj, dobrotljiva mati,
V zimi, ki stvarnik u pokoj je dal,
De boš zamogla tudi h letu nam dati
Dobriga vruca obilni bokal.
Ako jest starček v tem času zaspim,
Tebe še v smerti hvaležen častim.

(Dalje.)

vreden, da ga ona redi. Zapomnite si dobro to gospo-
deta „nekateri“, kajti človek ne živi samo o besedi,
katera iz Vaših ust pride, ampak od kruha i vina,
katero si se svojim trudom pridela i je hoče tudi se
vso pravico svobodno brez Vaše komande uživati.

Iz ajdovskega okraja 18. avg. [Izv. dop.] Kam ho-
čemo z njimi? I no! kam drugam nego na Dunaj v
svetovno razstavo! Kajti vredni so, da je svet vidi in
pozna, in se od njih kaj nauči; so namreč, kakor bi
jim rekli na kraškem Dunaju: „fanti od spade“ in
„moži od zadnjega štira“. Berite sledeče in priznali
mi boste, da je res tako.

Pred dvemem letoma vzeme neki posestnik iz G...zeta
v hišo, ki je bil iz bližnje vaši S... doma. Ko pa
noče tolike prejemščine plačati, kakoršno srenjčani
tirjajo, dne sl. županstvo za dan poroke zvonove in
orglje o prepoved in še le kadar ali tast ali zet 5 fl.
v srenjsko denarnico plača, dovoli k maši zvoniti in
pri maši orgljati. Ta je ena!

Letos 11. t. m. umrje omenjenemu pristopavcu
svoletni otrok in sl. županstvo zopet prepove zvonjenje
in pokop, dokler bi ne bilo plačanih 10 fl. „Če je
postava, je dam“, reče otrokov oče, kakor tudi njegov
tast, drugače pa ne! Pokažite mi pisano. Ali g. župan
se po pašniško odreže rekoč: „Županstvo je tako
sklenilo!“ — Pa veste, dragi brate, kje, kedaj, kako
kdo? Na pot, brez seje (k večjemu, če se je boter
zlek vsedel na gredo „pod lundo“, kateri je pri tej
priložnosti, kakor tudi pred in potem zvonec nosil in
rekal: Plačajte, sej imate s čim) vprašaje jih zdaj
enega, zdaj drugega, ko so o delu domov hodili, in
med drugimi take, ki so sicer v novi zastop voljeni,
pa takrat se ne bili potrjeni.

Možje! ako se vam zdi, da imate pravico pre-
jemščino tirjati, tirjajte jo postavno, po paragrafi, in
ne sramotite 19. stoletja z vašo ne srednje-vekovno,
temuč pred povodenj-ko prenapetostjo! Kaj je treba
zmerjati s „puntarji“, „stiskavci“, in moliti si fige?

Plačalo se bo, če res kaj gre; pa ne kolikor bi
boter Anžek taksirni hotel, ali kolikor bi zahteval
kaki oče Luka, oče Matija ali še kateri drugi prima-
dušnik. In kaj imate vi s cerkvenimi obredi opraviti?
Nij v tej zadevi g. vikar edina kompetentna autoriteta?

Pa kaj naj g. vikar so ravno tako nestrupni in so
se otresali kakor škrtat na veji, da se v to ne mešajo
in ne ukažejo zvoniti, ter ali iz hudobije ali iz ne-
vednosti rekli: „Tam je županstvo, ono ukazuje! Da
bi se županstvu prikupil, ali kaj-li misle se: Čigar
kruh jem (ali prav za prav vince pijem), temu služim.
Ali gospodine! Saj vam je tudi dohoda družina Vaše
bilo vselej redno odrajtala in kar je bilo plačati,
vam plačala! Bodite konsekventni! Ste mar pozabili,
da, ko je pred nekimi leti rezijansko otroče v G. umrlo,
ste mu dali zvoniti in ste je pokopali, tedajšnjega žu-
pana nič uprašavši. Da, še rekli ste mu: „To je moja
reč, ne županova.“ Zakaj ga niste poslali v Rezijo,
kakor to zdajšnje rekoč: „Nij g...sko, je s...sko: tam
naj je pokopljejo.“

Pojte tedaj le hitro vsi vkup na Dunaj se skazo-
vat kakor deveto čudo svetla. Znete najti kapca,
Perzijskega šaha sicer tam več ne udobite; pa kedo
ve, če ne pride turški sultan Vas ogledovat? Ta, ki
je bogat mož, Vas utegne sohoj vzeti in Vas postaviti
kot paše, nekatero z enim, druge z dvema, in kakoš-
nega še mogoče s tremi konjskimi repi na glavi.

Iz Lokveca 18. avg. [Izv. dop.] Došlo je v ogrom-
nem broju „listnic“ i „vabil“ k zboru politiško-narod-
nega društva „Gorica“, koji bode dne 25. t. m. Rečem
javno, da ko sem šel pretečeno nedeljo t. j. 17 t. m.
od maše, videl sem semterje ležati kočičke razpranih
listnic, koje so razsrdeni prijemuiki istih sami o svo-
jem lastnem prepričanju raztrgali. Pa kako bi se člo-
vek ne srdil na takim vabilom, koji nijma pravega začeta-
ka, namena, pa menim da tudi konec ne bode pravi
in uspešen.

Eno tavih vabil, došlo je tudi meni, za kar pa
njsim imel nikoli misel to slavno društvo „Gorica“
podpirati i tudi bog me vari kaj takega misliti, še
manje pa storiti, ker sem iz dna srca sovražil, sovra-
žim i lodem sovražil gospodo ki je kriva razpora na
Goriškem, dokler bom gibati mogel.

Zahvalujem se pa slavnemu društvu „Gorica“ za
zdaj i v prihodnost za tako in enako vabilo. Da se
sam o sebi javno odpovem vsaki pravici tega društva,
naj spriduje razprana listnica, podpisane, koje naj-
slavno uredništvo „Soče“ uljudno krani.

Janez Bolko h. št. 119.

Iz Novega mesta 12. avgusta. [Izv. dop.] Znano je
uže „Sočinim“ čitateljem, da se zida v Novem mestu
„Narodni dom“, kateri bo središče narodnega življenja
in gibanja na Dolenjskem. V njem se bode vzbujala
narodna zavest, gojilo slovaško rodoljubje, slovaška
dramatika, glasba petje, itd. Ker je pa „Narodni dom“,
da zadostuje svojemu namenu, precej obširno poslopje,
stalo bo zidanje najmanj 25-30.000 gl. katerih pa
Novomeščanje sami skupaj spraviti ne moremo, vzlasti
po toči, slabih letinah in družih nezgodah ubožava,

sedaj ne, ko od okolice, ki je kakor večidel Dolenjske,
ne moremo pričakovati nikake podpore, ter so tudi
meščanje po zadnji toči bolj ali manje poškodovani.
Sedaj, v sredi zidanja in v popolnem pomanjkanju de-
narja zavisi osoda tega velevažnega započetja edino
le od nagle in uspešne podpore naših rodoljubov iz
drugih krajev, na katere se obračamo z uljudno proš-
njo, naj nam pomagajo po svoji moči. V tej stiski se
nadejamo, da nas bodo podpirali tudi vrli Goričani in
Primorci, od katerih doslej še nijmo nikake podpore
prejeli. Kvšku tedaj bratje slovaški na Goriškem in Pri-
morskem! Pomozite tudi vi nekoliko, da se dovrši
„Narodni dom“ naš, prvi na Slovaškem, ter prične
svoje delovanje za prospah narodove sreče in omike!

Politični pregled.

Cesar je v Ištu in bode tam, kakor trdijo ofi-
cijozni listi, v kratkem podpisal dva važna akta;
razpust starega drž. zbora in razpis novih direktnih
volitev. Ministerstvo je dalo na večih krogih raz-
pustiti shode katoliško-politiške stranke na Štajer-
skem, Českem itd. To vam je lepa svoboda. Po
našem mnenju imajo vsi državljani onake pravice,
naj si bode uže tega ali onega mišljenja.

15. t. m. je bil volilni shod v Škofiji Loki;
proglasen je bil enoglasno g. dr. Zarnik za kandi-
data; 17. t. m. pa je sklical g. Lenček, bivši pos-
lanec volilni shod v Blanco pri Sevnici na Štajer-
skem; tega shoda se je udeležilo čez 100 veljakov;
prišli so tudi nekteri pravničarji in so hoteli pri
shodu zmešnjavo delati, pa so se blamirali, ker pri
glasovanju nij dobil pravne stranke kandidat g. ka-
nonik Kosar nobenega glasa, dr. Vošnjak pa je bil
izvoljen z veliko večino za kandidata; dozdej je bil
dr. Vošnjak uže v treh krajih proglašen za kandi-
data za kmetske občine na spodnjem Štajerskem in
nij skoro dvombe, da ne bi bil on izvoljen, vkljub
cviljenju nazadnjaških listov.

Sliši se, da vlada misli razpustiti tudi deželne
zbore, ker se boji, da bi sedanji dež. zbori ne pro-
testovali proti direktnim volitvam; te zadnje kra-
tijo dež. zborom velevažno pravico in vlada se boji
protestov, kateri bi znali kritičen položaj minister-
stva še bolj zmešati.

Hrvatski sabor bode otvorjen 25. t. m.; važno
je vprašanje, če bode narodna večina potrdila na-
godbo z Ogersko, narodni krogi so tako napeti, da
je skoro misliti, da bo splavala sprava po vodi.
Čestitejša je na vsak način borba, kakor gnjila
sprava.

Buski general Fadejev piše zopet enkrat o
Avstriji v „Ruskem Miru“, on pravi, da Avstrija
mora ... piti drugo pot in zapustiti sedanjo sis-
temo, ker drugače pride od krize do krize v tak
položaj, v kakem je zdaj Turška. Mogoče je, da
se Avstrija ohrani, samo če bode njena vlada fede-
ralno konservativna, le taka Avstrija zamore biti
prava zaveznica Pruski in Ruski. Ta pot mora
Avstrija precej nastopiti; če ne bo prekesno.

Razne vesti.

(G. živic) inženir v Trstu, naš rojak skopenskega
župana brat, ima koncesijo za železnico od Trsta čez
Občino, Datovlje, Skopo, Kaprivo, Gorenjo Branico v
Vipavo do Ajdovščine in bode uže te dni začel meriti
ali trasirati ono železnico; priprave so uže pripejali
na dotične kraje. Ker je ona železnica velike važnosti,
je močno želeli, da se uresniči.

(O. tetta) Imeli smo v nedeljo nekoliko dežja
in toče vmes; dasiravno je suša turšico na Furlan-
skem in v goriški okolici in na Krasu močno pritis-
nila, je vendar zadnji dež saj na nižjem Furlanskem
toliko koristil, da se smemo nadejati še precej dosti
turšice.

Toča nij nikjer drugod škode napravila, nego samo
okolo italijanske meje; tam pa je v nekaterih krajih
vse polja in velikanske škode napravila. Pšenice je
bilo na sploh prav malo, skoro polovico manje
od lani. Ker se je rž in pšenica tudi na Ogerskem
in drugod slabo obnesla, škodila je pšenica skoro za
30 soldov pri poloniku in moke v Stračicah so se po-
dražile za 40 soldov pri centu; ovsja je dosti skoro
povsod; sena pa še več, v Gorici je seno po 60, 70
soldov cent. Trgatev slabo obeta na celem Goriškem;
vendar pa se poročila iz Ogerskega, Hrvatskega zme-
rom boljšajo.

(M. g. živic) po postavi od 16. aprila 1872 št. 57.
II. drž. zak. napravil je najprvi naš rojak g. Alfons

Pitamice ter je vsled tega promoviran za dohtarja
vsega zdravništva. Specialista je poleg tega za porod-
ničarstvo in ženske bolezni. On stanuje na Travniku
v hiši št. 446 v prvem nadstropju.

(Gosp. J. Godina Verdetski) je izdal prav zani-
mivo podučno knjigo „Izvirak premožnosti“. (Ta knjiga
stane samo 30, za manje premožne še celo samih 20
soldov, kot poslana s pošto pa 24 soldov. Dobiva se
pri g. izdavatelju v Trstu, Via Farnedo h. št. 28. Pri
priložnosti kaj več spregovorimo o tej knjigi; za danes
pa priporočamo vsem slovaškim kmotom in gospodar-
jem, da po njej sežejo, kar se bodo mnogo podučila.

(M. K. živic). Kader se kedo na pot poda, ne
ve na kake overe in zapreke bode na potu naletel, in
ravno to mu naj večkrat braui, da ne more časa do-
ločiti, kedaj da bode svoj namen dosegel, kojega v
potovanjem numerava. Tak nesrečen potnik bilo je
tudi naše čitalnično društvo. Komaj osnovano, uže je
je naletelo na take nasprotnike, ki niso drugega de-
lali, nego družbenike obrekovali ter uoblii, da čita-
lnica je gnjezdo, v kojem o vse zelo leži. Nij čudo
tedaj, da je naš društvo tako po polje napredovalo.
A vendar, vkjub vsemu napevanju naših nasprotnikov
zadajo nedeljo tek. avgusta priradi besedo, ter tako
slovašno našo narodno čitalnico odpreti. Želim jim,
da bi se prav dobro obnesli in pokazali, da omika in
napredek tudi v Brdih zelinjeno naprej koraca. To-
daj Brici na noge! udeležite se te slovašnosti v prav
obilem številu in videli bode, da pri združenih močeh
je velik uspeh. Priporočam se pa tudi tujim narod-
njakom naj bi mis oni dan se svojo navzočnostjo ne
zabili počastiti. Program k tej besedi naznani se pri-
hodnjic. Fr. Kumar.

(Požar). Iz Brd se nam piše: V nedeljo dne
17. t. m. ob 7 uri zjutraj je bil požar v Medani; po-
škodovan je kinet M., zgorela mu je hiša in še ne eno
leto staro dete in 7 let stara deklica ste v požaru
smrt našle. Mati, koja je hotela otroka rešiti je na
smrt opečena. Popis tragičnega dogodka, ako bode
mogoče, prihodnjic.

(Stojanske čitalnice) napravi v nedeljo ta 24.
t. m. glavni zbor in volitve novega odbora, h kateremu
uljudno vabi vse častite ude.

Kmetijske i trgovaške vesti.

(Operat deželne cenilne komisije.) (Konec.) Deželni
odbor ne more soditi, za koliko so opravilne vse te
in druge pritožbe, ker se nij vtikal v delovanje komi-
sij. Temu p., kar se sploh poudarja, mora tudi on
pridrditi, da je čisti dohodek, katerega je pripoznala
deželna komisija zemljiščem, prenapet.

In ker se ima na poljagi čistega dohodka urav-
nati zemljiščni davek, je naravno, da nastanejo, zaradi
previsoke cenitve čistega dohodka naših zemljišč po-
sestnikom nepravilna bremena in to na korist drugih
kronov in dežel avstrijske države, in da bo vsled
tega konečno naše posestvo ubuemoglo.

Če pomislimo, da uže zdaj občutijo naši posest-
niki težko breme javnih davkov, in da se morajo po-
gostoma z eksekucijo tirjati, koliko težavnije in nad-
ležnije za državo, deželo in za občine postave njihovo
pobiranje v prihodnosti, če bo to toliki davki oblagali
čste dohodke, da jih skoro oopolnoma pžrô?

Če bi pa bila, kakor tožijo, res velika neprimer-
nost stavkov čistega dohodka mej posameznimi okraji,
naj se pomisli, da se s tem ustanovi nepravilna pod-
luga razdelitvi deželnega priklada in naj se poudarjajo
nasledki.

Deželni odbor ne more nikakor prezirati za-nj
tako važnih rečij in ker sodi uže naprej, da se bodo
v prihodnji deželnozbornski sesiji pritožbe in predlogi
o tej zadevi podali, ako se jim uže zdaj v okom ne
pride, šteje si v dolžnost naznaniti vam, visokorodni
gospod, kar on sam o vsem tem misli in kar se v
javnem mnenju širi. Zdej, ko ima o vloženih pritožbah
razsojevati, je še čas, da se vse popravi. Zato se pri-
poroča vašemu mogočnemu uplivu, kot predsedniku
deželne komisije, da se v okom pride slabim nasled-
kom, ako so je, kakor zgorej razloženo, zures prelo-
mila postava, in da se čisti dohodki v cenilni tarifi za
toliko znižajo, da se bodo ujemali s tem, kar se na
našh zemljiščih v resnici navadno pridela.

Deželni odbor ne dvomi, da boste visokorodni
gospod namestnik, radi vstregli željam celega ljudstva,
in s tem zabranili, da mu ne bo treba ponavljati iz-
raza splošne nejevoljuosti.

Poslano.

Na dopis v „Glasu“ od 30. julija t. l. je uže po-
slano iz Komna v zadnji „Soči“ možko odgovorilo, jaz
vabim dopisovalca se moje osebe tiče.
„Glas“ pravi, da sem bil jaz mej nepovablje-

nimi. To nij res! Vi ste v Koprivo 8 povabil poslali in mej temi eno mojemu očetu, sedem pa kmetu Jos. Peganu. Ta povabila pa je Pegan meni izročil s prošnjo, naj je mej „veljake“ razdelim, kar sem tudi storil. Imeli so tedaj vsi pravico vstopiti; jaz pa sem bil namestnik svojega očeta.

Kako se je zborovanje vršilo, in kako so se glasovi šteli, je vse v zadnjem „poslanem“ iz Komna v „Soči“ povedano in je gola resnica. Na vse to tu i jaz lahko prisežem.

Na konec se mi pa čudno dozdeva, da preč. g. vikar Lukežič v svojem poslanem v „Glasu“ čisto molči o lažeh, ki so bile v omenjeni številki 30. julija, ampak da le po temi laže išče. Ali Vam nij resnica i pravica čez vse? Viuko Zega.

Poslano.

Rajni professor Metelko je nekdanj v stolici cerkvi v Ljubljani pridigoval in pri tej priliki posebno en greh neusmiljeno bičal. Zvečer istega dne sedi mirno v svoji sobi, ko nánkrat nekdo po stopnicah prisopiha, na njegova vrata potrka in naglo v sobo stopi. Bila je ta oseba uže precej priletna tercijska. „Kaj za boga sem jim stasila gospod professor, da me tako neusmiljeno preganjajo?“ nagovori strasno mirnega starčka. „Na to, kaj pa je“ jo on hladno vpraša. Ali nijso davi v pridigi na me merili in skoro s prstom na me kazali.“ Na to on sé smehom: „Sem pa uže zopet lesici na rep stopil“.

Kaj enacega se je pripetilo slav. uredništvu „Soče“ na to, kar sem mu jaz poročal o nekem kaplanu, koji je župana z denarom, katerega mu je imel za vožnjo v Gorico plačati, v društvu „Gorica“ vpisal. V uredništvu opazki neimenovana lesičica pa malo zvrta — je šla na led in se je v zadnjem „Glasu“ ogradila. Zdaj vejo vsi Glasovi in za njimi tudi Sočini čitatelji da je č. g. Kolavčič kaplan v Dornbergu tisti, kateri lovi v Dornbergu društvenke za „Gorico“. Kar sem slav. uredništvu poročal, pozvedel sem prav v županovi hiši v Dornbergu od njegovih lastnih ljudij in to so mi potrdili tudi drugi popolnem zanesljivi možje. Gospod Jožef Šinigoj je do zdaj zvest društvenik „Soče“ in nij sam izrekel želje, da želi pristopiti k društvu „Gorici“. Č. g. Kolavčič ga je za vpis nazvanil, kakor je enega nedoletnega mladenca k ustupu pregovoril in ga menda vpisati dal, kar je proti jasnim do- ložbam društvene postave.

Če ima g. kaplan zares toliko moč, da dožene, kar je v svojem poslanem obljubil, da bi namreč g. Šinigoj sam to javno sé svojim podpisom pótrosil, kar se je uredništvu „Soče“ tako pompozno kot laž očitalo, po tem bom moral, stvar od druge strani pojasniti. Gospod župan Šinigoj je sicer prav dob. ohoten mož in se tudi menda ne briga preveč za politiko, a do zdaj ga vendar poznam kot pravega moža, kateri ne go- vori danes tako in jutri dragače. — Gospodine ka- plane, le vmirite si kri in ne metajte tohko z „lažmi“ obrekovanjem enakimi hudobijami okoli sebe, da vas kamenje ne pobije, katero na druge lučate.

Dornberški poročevalec.

Cenik raznega blaga

na goriškem trgu, 21. avgusta.

	f.	kr.
Pšenica kraška, vrgan	3	45
„ goriška „	3	30
Turšica domača „	2	02
„ ogerska „	1	95
Jecmen cel „	1	50
„ pehan „	3	50
Oves laški „	1	25
„ ogerski „	1	30
Pistol laški „	2	35
„ gorski „	2	50
Rž „	2	—
Krompir nov cent	2	60
Seno „	0	90
Slama „	1	—
Slanina [špeh] domača cent	42	—
„ ameriška „	35	—
Vino črno, vedro [Em]	19 do	—
„ belo „	14 „	18
Pivo gradsko „	9 „	9 60

Riz I. vrste po 13 II. vrste po 12.50 III. vrste po 10.25 IV. vrste po 9.50 V. vrste po 8 fl.

Može iz Ritterjevih mlinov v Stražičah.

Sè zakljem: St. I. po 16.10 St. II. po 14.30 St. III. po 12.60 St. VI. po 11.90 St. V. po 10.30 VI. po 7.80.

Brez zaklja: Otrubi drobni po 2.50 otrubi debeli po 2.50 fl.

Iz urednikove listnice.

Gosp. Jože Zelen v Senožečah. Iz Vašega odprtega pisma v zahvalnih „Novicah“ mora vsakdo soditi, da ste vi „Demosten“, „Cicero pro domo sua“ veliki župan itd. in vendar nijmo mi v svoji zadnji listnici nikjer spravi- Vašega imena v dotično z onimi epiteti. Skoro neverjetno je,

da Vns čevlji tešči. Morda nam to zamerite, da smo Vns vrstili mej prve sloj, govornike? Kedo nam bo prepovedal častno ome- njati Vaših govorniških talentov, posebno pa potem, ko so ti ta- lentje po „Novicah“ v javnost prišli.

Kedo pa Vam je onega medveda navezal, da je naš urednik poslal zadnje „Sočo“ skoro vsem Senožečanom. Naznanite nam samo enega Senožečana, kateremu smo zadnje „Sočo“ zastoj po- slali; dokler tega ne storite, moramo misliti, da ste le sanjali. Gledé bivanja našega urednika v Senožečah nij treba plašča po- zabljenosti, če Vi veste kaj nepoštenega in slabega o njem, po- zivljamo Vas, da to objavite in da jasno govorite, ne pa po vin- skih obrekavate. Da so Dejakove kravice mleko zgubile, za to more Dolence toliko, kakor morete vi za padec Hohenwartovega ministerstva; to ve vsak pameten Senožečan. Preveč prijateljstva, če ste v skrbi za zdravje našega urednika; vendar pa ste Dolencu morda nehoté veliko škodovali: katero dekle bo pobralo boleha- stega fanta! Sicer se pa konec Vašega „Schreibebriefa“ ni prav ne vjema se začetkom, nij logike! Pri začetku bomo ostali, ker smo dobili tako dolgo špago, da bomo, če bo treba, tukaj potezali pajaco pa bo skakal pod 8 ur daljno presko.

Zahvala.

V svojem, in v imenu družine in sorodnikov zahvaljujem se presrečno častitim gospod in gospodini in drugim spoštovanim Tomincem posebno pa to- minskem pevcem, ker so v velikem številu mojo prerogodaj umrlo soprgo

Marijano Gol, rojeno Grubisich

k zadnjemu miru sprajeli in s tem pokazali blago sočutje.

V Tominu 17. avgusta 1873.

Venceslav Gol.

Glavni zastop banke Slovenije je zdaj v Goriški čitalnici nasproti „preture“; kdor hoče kaj zavarovati naj se oglasi pri čuvaju Ja- neznu Lapanje-tu.

P. n. gosp. posestnikom!

Podpisano ravnateljstvo vabi vse po- sestnike k zavarovanji vsako- vrstnih poljskih pridelkov, klaje in žita, spravljenega v ko- zolcih (stogih) ali v kopicah, proti škodi po požaru.

„Prva občna zavarovalna banka Slovenija“ se nadeja tem obilnejše ude- ležbe

pri zavarovanji pridelkov,

ker se sklepajo zavarovanja lahko na me- sece in s prav nizko premijo odvrnejo škodo, ki bi utegnile nastati po požaru.

Zavarovalni oglasi se prejemajo pri ravnateljstvu v Ljubljani v lastni hiši banke Slovenije „v Zvezdi“, kakor tudi pri vseh okrajnih zastopnikih, kder se dobivajo društvena pravila, tarife in raz- jasnila.

V Ljubljani dne 15. julija 1873.

Ravnateljstvo prve občne zavarovalne banke

„Slovenije.“

„GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje in dohodke
NA DUNAJI,

naznanja s tem slavnemu občinstvu, da je svoje

glavno zastopništvo

za Kranjsko, Koroško, južno Štirsko in Primorsko
od denes naprej gospodu

VALENTINU ZESCHKO-TU,

posestniku in lastniku tovarnen (fabrik) v Ljubljani.

izročilo, in vsled tega gospoda Antona Vičica odstavilo.

DUNAJ, dne 25. julija 1873.

Glavno ravnateljstvo „Greshama“ na Dunaji.

P. T.

Kot pooblastenec po zgoraj objavljenem razglasu poverjen, prijazno naznan- jam, da sem pisarno

glavnega zastopništva „Greshama“

na velikem trgu št. 279 v prvem nadstropji

ustanovil, in da sem mojega sina, gospoda

Alberta Zeschko-ta

za administrativno upravnništvo pooblastil, in gospodu

Avgustu Vertniku

voditeljstvo operacije zastopništva izročil.

Za izvršitev raznih zavarovalnih predlogov po vseh pogojih se naprosi, in kot zato tudi pooblastena dva omenjena gospoda uljudno priporočata se spoštovanjem

VALENTIN ZESCHKO.

V LJUBLJANI, dne 25. julija 1873.